KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu

Komparatystyka literacka polsko-niemiecka

Kod ECTS

9.2.0260

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot

Zakład Literatury i Kultury Niemieckiej

Studia

wydział	kierunek		
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	translatoryczna
		specjalizacja	wszystkie

Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)

prof. UG, dr hab. Agnieszka Haas; prof. UG, dr hab. Marion Brandt

Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin

Formy zajęć

Wykład

Sposób realizacji zajęć

zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej

Liczba godzin

Wykład: 30 godz.

Liczba punktów ECTS

4

1 ECTS - obecność na zajęciach

1 ECTS - aktywność lub wykonanie pracy pisemnej

2 ECTS - zaliczenie testu lub ustnego kolokwium

Termin realizacji przedmiotu

2023/2024 letni

Status przedmiotu

fakultatywny (do wyboru)

Język wykładowy

- niemiecki w wymiarze 90.00%
- polski w wymiarze 10.00%

Metody dydaktyczne

- Analiza tekstów z dyskusją
- Dyskusja
- Wykład konwersatoryjny
- Wykład problemowy
- Wykład z prezentacją multimedialną

Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne

Sposób zaliczenia

Zaliczenie na ocenę

Formy zaliczenia

- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja
- zaliczenie ustne
- kolokwium

Podstawowe kryteria oceny

Student otrzymuje zaliczenie na podstawie:
regularnej obecności (przynajmniej 80 % obecności) i czynnego udziału w zajęciach (10%)
testu sprawdzającego (w wyjątkowej sytuacji odpowiedzi ustnej na 3 pytania otwarte) – 50%.
pracy semestralnej - 40%•

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt kształcenia	Zaliczenie ustne	Praca semestralna	Kolokwium
	Wiedza		
K_W01	+	+	+
K_W05	+	+	+
K_W09	+	+	+
K_W11	+		+
K_W14	+	+	+
	Umiejętności		
K_U01		+	
K_U02		+	
K_U09			+
K_U18		+	
	Kompetencje		
K_K02	+		+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Warunkiem uczestnictwa w zajęciach jest zdanie egzaminu z historii literatury niemieckiej w piątym semestrze. W wyjątkowych przypadkach osoba prowadząca zajęcia może odstąpić od tej zasady.

B. Wymagania wstępne

Umiejętność analizy i interpretacji dzieł literackich, wiedza na temat historii literatury niemieckiej i polskiej od średniowiecza do XX w.

Cele kształcenia

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z najważniejszymi zjawiskami historycznoliterackimi w ujęciu porównawczym, a także przedstawienie metod analitycznych stosowanych w komparatystyce literackiej. Wykład obejmuje przykłady z literatury niemieckiego obszaru językowego oraz literatury polskiej. Celem jest przedstawienie takich zjawisk literackich jak: intertekstualność, tematologia, historia motywu literackiego, recepcja, imagologia, przekład literacki, hermeneutyka interkulturowa - na przykładzie obu literatur. Celem wykładu jest kształcenie umiejętności analizy i interpretacji porównawczej, rozumienia różnic kulturowych i systemów semiotycznych jako potencjału budowania współczesnej świadomości (wielo)kulturowej.

Treści programowe

Zagadnienia teoretyczne: komparatystyka literacka – terminologia i metody badawcze omawiane na wybranych przykładach; stereotyp, tematologia, imagologia; motyw literacki, alzuja literacka; miejsce badań komparatystycznych w systemie wiedzy o literaturze; ujęcie historycznoliterackie: wpływy literatury niemieckiej na lit. polską w poszczególnych epokach (od średniowiecza do XX wieku); wspólne tematy historyczne literatury polskiej i niemieckiej (przegląd historyczny), wpływ niemieckich utworów literackich na lit. polską (uwarunkowanie epokowe, historyczne warunki odbioru); recepcja utworów niemieckich i polskich w literaturze sąsiada: rozwój polskiej krytyki literackiej na pocz. XIX w.; odbiór autorów niemieckich w Polsce w XX wieku; specyfika recepcji pisarzy niemieckojęzycznych w Polsce (F. Schiller, J.W. Goethe, F. Hölderlin, H. Heine, G.Grass, T. Mann, R.M. Rilke, P.Celan); recepcja autorów polskich w Niemczech (Herbert, Różewicz, Tokarczuk, Szymborska, Bator).

Wykaz literatury

A. Lektury obowiązkowe [wymagane do zaliczenia wykładu]:

● Corbineau-Hoffmann, A. Einführung in die Komparatistik. 2. Aufl., Berlin 2004.
● Janaszek-Ivaničkova, H., Antologia zagranicznej komparatystyki literackiej. Warszawa 1997.
● Jaroszewski, M., Der polnische Novemberaufstand in der zeitgenössischen deutschen Literatur und Historiographie. Warszawa 1992.
● Jaroszewski, M., Literatur und Geschichte: Studien zu den deutsch-polnischen Wechselbeziehungen im 19. und 20. Jahrhundert. Warszawa 1995.
● Kuczyńska-Koschany, K., Rilke poetów polskich. Poznań 2017.
● Kosellek, G., Reformen, Revolutionen und Reisen: deutsche Polenliteratur. Wiesbaden 2000.
● Lam A., Inne widzenie: studia o poezji polskiej i niemieckiej, Warszawa 2001.
● Olschowsky, Heinrich, Klucze do kultury. Z perspektywy niemieckiej o literaturze polskiej. Kraków 2015.
● Orłowski, H. „Polnische Wirtschaft“: zum deutschen Polendiskurs der Neuzeit. Wiesbaden 1996.
● Papiór J. (Hrsg), Zur polnisch-deutschen Kulturkommunikation in der Geschichte – Materialien. Bydgoszcz 2001.
● Papiór J. (Hrsg), Bibliographie zur polnisch-deutschen Kulturkommunikation: (Materialien zum Polenbild und zur kulturellen Imagologie), Bydgoszcz 2002.
● Roguski, Piotr: Aufsätze zur polnischen und deutschen Romantik. München 1996.

B. Literatura uzupełniająca:

● Bałżewska, K.: Czarodziejska góra w literaturze polskiej ślady/interpretacje/nawiązania. Katowice 2017.
● Brandt, M., Für eure und unsere Freiheit? Der Polnische Oktober und die Solidarność-Revolution in der Wahrnehmung von Schriftstellern aus der

DDR. Berlin 2002.
● Czaplejewicz E. (red.), Literatura niemiecka w Polsce. Przekład i recepcja. Pułtusk 2009.
● Fieguth, R.: Gombrowicz z niemiecką gębą i inne studia komparatystyczne, Poznań 2011.
● Dąbrowski, M., Dekadentyzm współczesny: główne idee, motywy i postawy modernistyczne w polskiej i niemieckojęzycznej literaturze XX wieku. Izabelin 1996.
● Grabowska, M., Rozmaitości romantyczne. Warszawa 1978.
● Haas, A., Miejsce przekładu w historii literatury, „Recepcja. Transfer. Przekład", nr 1 (4), Warszawa 2005, s.49-62.
● Haas, A., Polskie przekłady Fausta I Goethego. Próba krytyki i zarys recepcji w Polsce. Gdańsk 2005.
● Haas, A., Poeta „mrocznej głębi" czy „wiecznego światła"? Kilka uwag na temat recepcji Hölderlina w Polsce w: „Recepcja. Transfer. Przekład", nr 6, Warszawa 2007, s. 59-86.
● Hartenstein E. (Hrsg.), Deutsche Gedichte über Polen. Frankfurt am Main 1994.
● Jaroszewski M. (Hrsg.), 1000 Jahre Danzig in der deutschen Literatur : Studien und Beiträge. Gdańsk 1998.
● Koziełek, G., Bibliographie der deutsch-polnischen Wechselbeziehungen in der Literatur. Wrocław 1994.
● Kozłowski, A., Polskie fale Dunaju: polsko-austriackie powinowactwa kulturalne. Częstochowa 1992.
● Kuczyński, K.A., Literatura Republiki Federalnej Niemiec w Polsce, 1981.
● Kuczyński, K.A., Mehnert, E., Ratecka B. (Hrsg.), Lodz in der deutschsprachigen Literatur : eine Anthologie. Łódź 2005.
● Mazur-Kębłowska E./ Ott U. (Hrsg.), Adam Mickiewicz und die Deutschen: eine Tagung im Deutschen Literaturarchiv Marbach am Neckar. Wiesbaden 2000.
● Orłowski, H., Die Lesbarkeit von Stereotypen: der deutsche Polendiskurs im Blick historischer Stereotypenforschung und historischer Semantik. Wrocław 2004.
● Ossowski, M., Stüben, J., Auswahlbibliographie zum Polenbild in der deutschen Literatur, w: Studia Germanica Gedanensia 11, Gdańsk 2003.
● Roguski, P. Słodkie imię wolności... : przejście Polaków przez Niemcy po upadku powstania listopadowego, Warszawa 2011.
● Szymańska, E.: Die Erfahrung der Liminalität in Alexandra Tobors Debütroman Sitzen vier Polen im Auto. Teutonische Abenteuer. In: „Germanica Wratislaviensia" Nr. 141. Wrocław 2016, s. 123-134.
● Woldan, A., Der Österreich-Mythos in der polnischen Literatur. Wien, Köln 1996.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W01; K_W05; K_W09; K_W11; K_W14
K_U01; K_U02; K_U09; K_U18
K_K02

Wiedza

Absolwent:
-zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną filologii oraz rozumie jej znaczenie wśród nauk humanistycznych i w procesie kształtowania kultury, K_W01;
-ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą niemiecką terminologię, teorię i metodologię z zakresu literaturoznawstwa, K_W05
-zna i rozumie główne kierunki literaturoznawstwa. K_W09
-zna i rozumie główne metody analizy i interpretacji tekstów kultury, K_W11
-zaje sobie sprawę z różnorodności źródeł informacji, rozumie kompleksowość natury języka, jego złożoności, ze sposobów funkcjonowania języka w różnych zakresach komunikacji oraz zmienności historycznej znaczeń w języku niemieckim. K_W14

Umiejętności

Absolwent
-wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i użytkuje informacje z różnych źródeł pisanych i mówionych, potrafi je odpowiednio udokumentować, stworzyć adekwatną bibliografię; K_U01
-zna i potrafi korzystać z metod i narzędzi badawczych, opracowuje wyniki w zakresie literaturoznawstwa; K_U02;
-potrafi dokonać interpretacji tekstów kultury z zastosowaniem typowych metod filologicznych; K_U09
-rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; K_U18.

Kompetencje społeczne (postawy)

-potrafi ocenić, kiedy do rozwiązania problemu potrzebna jest wiedza eksperta, nawiązać kontakty i zwrócić się o pomoc; K_K02

Kontakt

agnieszka.hass@ug.edu.pl